



**Vi behøver hinanden.** Vi må se hinanden som mennesker. Lige meget hvor sikre vi er i vores overbevisninger, så må vi huske på hinandens sårbarhed og på at vi er forbundne. Denne tekst forsøger ikke at udstille nogen, uanset hvor direkte jeg har fundet det nødvendigt at være, for vi er alle medansvarlige for de udfordringer vi er midt i, og vi har alle noget at lære af det. Når vi åbner hjertet og ønsker at lytte til andre, og se igennem det der skiller os, så bygger vi de vigtigste broer, og verden bliver lidt mere hel. Med dette i bevidstheden håber jeg at læsningen af det følgende vil finde velvillige ører. Denne tekst udtrykker udelukkende mine personlige betragtninger. Dette er den fulde version. Der findes en meget kortere version med samme titel, lavet til Facebook, og med henvisning til denne fulde udgave.

**Det er ikke småting vi i denne tid udsættes for** gennem Corona-krisen, de sociale medier og generelt i vores samfundsmæssige forhold, lokalt og på verdensplan. Corona-krisen har nu snart været over os i et år, og den har på visse områder trukket lange skygger efter sig, der har påvirket stort og småt i det nære og fjerne. Det er dette jeg vil kaste lys på. Der er tusinder af vinkler at anlægge. I det følgende vil jeg sætte et ganske særligt fokus på, hvordan Corona-krisen har påvirket især mange mennesker, som siger at de lever efter spirituelle værdier eller har spirituelle interesser. Det er vigtigt, at der er et mod til at se nærmere på dette, for den – i hvert fald trendsættende form for såkaldt "spiritualitet" – er i en voldsom skikkelsesforvandling, som påvirker mange mennesker og har skelsættende betydning, der kan anfægte vores håndtering af Corona-krisen, vores demokrati, vores nuværende liv og hele vores fælles fremtid.

## I. Corona-konspirationskrisen

2020 blev året for et kollektivt gennembrud af en hidtil ukendt storm af kollektiv konspirationisme, der brød ud i lys lue. Det skete i et omfang, der havde hidtil usete proportioner. Det kom til syne i et enormt felt, der kamuflerede sig under glansfulde betegnelser omkring en ny æra og en ganske særlig opvågning. Bedraget virkede slående, men var og er fuldstændig hult og intetsigende. **New Age og The Great Awakening viste sig at være Old Age og The Great Avoiding.** Den massive, kollektive konspirationsenergi opslugte store mængder mennesker, som jeg her og senere i teksten vælger at definere som "neospirituelle". Andre fulgte mere passivt med, og andre igen lod sig bare påvirke af det konspiratoriske felt uden at involvere nogen spiritualitet. Men for rigtig mange, der er interesseret i helse, holistisk tankegang og spiritualitet, bidrog konspirationsfeltet til en særlig

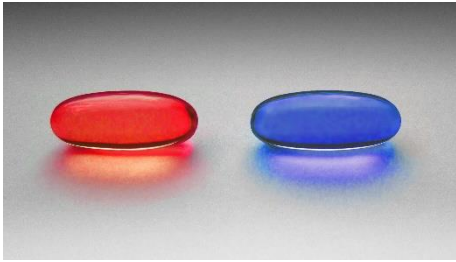
identitet, der greb om sig i forskellige grader. Under fanerne af "*freedom*", "*The Awakening*" og "*New Age*" deklamerede man en ny tids fødsel med så skingre toner og i en sådan forvrængning, at man skulle tro stort set alle tog ekstremt afstand fra enhver tendens i denne retning. I stedet blev rigtig mange mennesker opslugt af den kollektive energi og faldt komplet på halen for en gammel melodi, der maskerede sig som en ny. Det blev en ulv i fåreklæder, der i dag potentielt er en reel trussel mod demokrati, humanisme, klimaaktivisme og alle tendenser til en helhedsforståelse af livet. Og hvad betyder det så helt konkret?

## **Klyngekonspirationen forklaret**

Der er ikke noget nyt i konspirationer. Ordet betegner, når nogen er gået sammen om noget, ofte et hemmeligt projekt, for at få noget gennemført. Konspirationer kan være opbyggelige eller nedbrydende. Ordet i sig selv er derfor neutralt. Det kan dække over, at nogen i hemmelighed eller uden at blive set, forbereder en befrielsesaktion eller et videnskabeligt gennembrud. Det kan også dække over en sammensværgelse, der fører til et politisk plot eller en kriminel handling. Konspirationstanker knyttet til mordet på John F. Kennedy, og til spørgsmålet om hvem den egentlige forfatter var bag navnet William Shakespeare. Marilyn Fergusons værk fra 1980, *The Aquarian Conspiracy*, er den positive beretning om, hvordan new age forståelsen vandt frem i verden gennem mange menneskers bevidste og ubevidste samarbejde på kryds og tværs af kulturer og landegrænser.

På internettet har der de seneste årtier vokset talrige konspirationstanker frem, som er belyst gennem artikler og videoer i et enormt omfang. De handler eksempelvis om at månelandingen i 1969 aldrig fandt sted, at Elvis Presley ikke døde, og – tro det eller ej – at jorden faktisk er flad og ikke rund. Listen er alenlang og Wikipedia har en liste over konspirationsteorier enhver kan se nærmere på og bruge resten af livet på at sætte sig ind i. Hvem myrdede Oluf Palme? Var jøderne ansvarlige for kommunismens udbredelse? Styrkede et UFO ned ved Roswell i 1947? Er den hellige Gral begravet i Glastonbury? Nogle af teorierne kan have noget på sig, måske ligefrem være sande, mens andre er højst usandsynlige og andre igen virkelig langt ude.

Den form for konspirationsteorier, som koagulerede og begyndte at hænge sammen i et enormt klyngefelt i 2020, var i meget høj grad dystre, præget af frygt, mistillid, vrede og ligefrem had, og det skete i ly af – og tydeligvis også stimuleret af – Corona-krisen. Her kom det til udtryk i groteske former, der eksempelvis hævder at Michelle Obama er en mand, at Black Lives Matter bevægelsen er udtænkt og styret af milliardæren George Soros, at Hillary Clinton spiser børn, at Covid19-vacciner rummer mikroskopiske nanorobotter, der i sidste ende kan styre os som biologiske slaver, og at politimordet på den sorte amerikaner George Floyd var iscenesat. Men det er blevet endnu værre. Fra de yderste egne af internettets dunkle områder begyndte et emotionelt fantom, som tidligere havde overlevet i spredte fragmenter, at samle sig til en massiv, kollektiv tankeform. Denne mangearmede energi er i dag ikke bare en konspirationsteori, men mange og vidt forskellige, sammenfildrede konspirationsoverbevisninger, der har samlet sig i en plump masse, som består af en stor mængde ekstreme tanker, der paradoksalt nok har "dannet alliance", uden at der er nogen logisk eller sammenhængende, rød tråd mellem dem – bortset fra den Corona-fremkaldte frygt, mistillid og vrede, som vi vender tilbage til. I det følgende skal gives en smag på, hvad dette konspirationfelt rummer, og hvordan det virker på dem, der i varierende grad lader sig influere af det.



## Tør du tage den røde pille?

"Tager du den røde eller den blå pille?" Med denne forespørgsel lånt fra filmen Matrix, begyndte konspirationsramte folk at udfordre andre i 2020. At "tage den røde pille" er ensbetydende med at man får adgang til den grumme virkelighed om, hvor rådden verden er, og hvordan vi alle bliver forsøgt gjort til slaver af en skjult magt, Deep State.

Det vil muliggøre at man kan kæmpe for sin frihed. Tager man derimod den blå pille, som man symbolsk bliver tilbudt, så vil det indikere, at man blot lader sig spise af med den falske skinverden, og aldrig kan vågne op til den barske virkelighed. Dette scenarie er blevet stærkt symbolsk anvendt, og det bliver utvetydigt understreget, at det kun er de modige sjæle, der tager den røde pille, hvilket betyder at de "hopper ned i kaninhullet" og gennem de mange konspirationsvinkler ser, hvor korrupt, grumt og skånselsløst hele verden på alle mulige måder styres af den rigeste og mest forfærdelige elite. I Danmark er der på Facebook blevet etableret mange grupper af såkaldte frihedskæmpere, og en af dem fik et navn, hvori betegnelsen "Redpill.dk" indgår, med tusinder af deltagere, der har delt de mest grumme og absurde YouTube-videoer om den forfærdelige verden man skal have modet til at møde, som et led i "den store opvågning".

## De umælende får

Alle de mennesker, der ikke tør "tage den røde pille", hvilket ville sige se de mange (= endeløse) konspiratoriske videoer og læse de mange (= endeløse) ekstreme påstande og lade sig overbevise, bliver rask væk kaldt for "de sovende" og "de umælende får" (nogle gange på engelsk nedladende kaldt SHEEPLE = en blanding af får og mennesker), der accepterer den virkelighed, de får serveret, og betingelsesløst følger autoriteternes dekretter og forordninger. Opdelingen bliver derfor, at verden består af "de vågne" og "de sovende", og er man ikke blandt de første, så er man håbløs og sølle, et adlydende får. Det er værd at bemærke at det naturligvis er de konspirationsramte, der er de vågne, og alle andre, der er de sovende – og det er konspirationsfolkene, der har vedtaget, at sådan er det. Ofte bliver der anvendt billeder, hvor "de sovende får" er billeder af naive mennesker, der viljesløst bærer mundbind. De "holder kæft" og "parerer ordre". Mundbindet bliver her i Danmark hyppigt kædet sammen med Poul Henningsens kendte vise, som Liva Weel sang i 1940 mod den tyske overmagt: "Man binder os på mund og hånd". Nu er overmagten den mystiske Deep State, der er i færd med at knæsætte almindelige mennesker.



Opdelingen bliver derfor, at verden består af "de vågne" og "de sovende", og er man ikke blandt de første, så er man håbløs og sølle, et adlydende får. Det er værd at bemærke at det naturligvis er de konspirationsramte, der er de vågne, og alle andre, der er de sovende – og det er konspirationsfolkene, der har vedtaget, at sådan er det. Ofte bliver der anvendt billeder, hvor "de sovende får" er billeder af naive mennesker, der viljesløst bærer mundbind. De "holder kæft" og "parerer ordre". Mundbindet bliver her i Danmark hyppigt kædet sammen med Poul Henningsens kendte vise, som Liva Weel sang i 1940 mod den tyske overmagt: "Man binder os på mund og hånd". Nu er overmagten den mystiske Deep State, der er i færd med at knæsætte almindelige mennesker.

Det er tydeligt og meget åbenbart, hvilken arrogance og bedreviddende mentalitet, som er i dette, og at det absolut intet har at gøre med objektivitet og en videnskabelig eller bare almindeligt sober tilgang til, hvad der er sandt og falsk. ENTEN er man blandt de vågne, ELLER man er stadig sovende. Med en lettere omskrivning er det en version af den fundamentalistisk kristne forestilling, der kaldes den såkaldt "dobbelte udgang", at enten er man blandt de frelste, eller også er man fortabt. Turen efter dette liv går enten op i himlen eller ned, hvor evig pine venter. Det gælder om at vælge rigtigt! The Great Awakening, den store opvågning, er for de udvalgte, som er de modige, der er parate til at kæmpe for den sande, nye tid.



## Hvem er fjenden?

Det store dyr i Åbenbaringen er så den hemmelige fjende, der orkestrerer de mange komplots, og som hyppigst kaldes *Deep State*, den egentlige magt bag alle de ydre magtinstanser, og som har en kynisk, hjerteløs og grim dagsorden. Deep State bliver forklaret på forskellige måder. Når Trump har sagt at han var i færd med at "*dræne sumpen i Washington*", så var det Deep State han var op imod som folkets helt, de lyssky bureaukrater og magtfulde pengeinteresser, der vil køre USA som "*business as usual*". Og når modstanden herhjemme er blevet rettet mod regeringen og statsministeren, så er det fordi de ses som håndlangere for Deep State. Denne mystiske Deep State, som også kaldes The Cabal, er blevet udlagt forskelligt af mange grupperinger. Fx siges det at Rockefeller-familien er en del af Deep State, sammen med rige som Bill Gates og George Soros, to af de helt store skurke, eller det kan opfattes som en skyggeregering bestående af forskellige, hierarkisk ordnede netværk. Forestillingerne er mange og komplekse.

Denne Deep State bliver udpræget opfattet som en gruppe mennesker, der har hjerteløse, fascistiske mål, som bliver implementeret gennem COVID-ensretning, der skal vænne borgerne til at parere ordre uden at stille spørgsmål. Corona-krisen ses her som det perfekte cover, og den er naturligvis også direkte iværksat af Deep State. Men bag om disse uhyrligheder venter endnu dybere lag, for blandt de mest hardcore-konspirationsramte er Deep State identificeret med det, som David Icke kalder for Det Babyloniske Broderskab eller Eliten, som har styret verden i årtusinder, og som i sin inderste kerne er menneskeædende, grønne reptilvæsener fra andre solsystemer, der har besat de fleste af verdens berømmheder. Forestillingen har bredt sig, godt hjulpet af saftige YouTube-videoer, at Deep State i sin kerne er bloddrikkende, pædofile satanister, og at det er et netværk, der omfatter magtfulde politikere, kongelige personer, VIP's og ikke mindst de fleste skuespillere i Hollywood, med Tom Hanks og andre i spidsen, assisteret af nu afdøde Jeffrey Epstein, og Bill og Hillary Clinton, der har været en del af en pædofil-ring, som blev 'afsløret' under betegnelsen *Pizzagate*. Forestillingen om Eliten som Satan-tilbedende, pædofile bloddrikkere er trods sin bizarre natur massivt udbredt i konspirationsfeltet. Alle mulige personer, der tidligere blev betragtet som normale mennesker, fremstår nu som lyssky skurke. Selv Greta Thunberg bliver fremstillet som håndlanger for Deep State, for klimaforandringer er nemlig overhovedet ikke et vigtigt tema.



## Fake News

I uhørt grad grad har Donald Trump i årevis hamret løs på Twitter og Facebook – lige til hans kontoer blev lukket – med at så dyb mistillid til stort set alle nyhedsmedier. De nyhedskilder, der har forholdt sig kritiske overfor ham, fra Washington Post til CNN og NBC, er kategorisk blevet kaldt Deep State. Selv Fox News, der hidtil havde været hans favorit, blev til sidst vraget og anset for at være i lommen på Deep State. De store mainstream-medier blev opfattet som taleorganerne for den hjernevask, som Deep State udøver. Den dybe mistillid er blevet så stor, at måske halvdelen af den amerikanske befolkning i dag

hælder til at være overbevist om at nyhederne er fake news, falske nyheder. Skræmmende eksempler på, at hvis man gentager noget længe nok, så begynder mange at tro på det.

Det har naturligvis ikke hjulpet at mange af de etablerede medier i dag kommunikerer til et udvalgt segment af mennesker, og derfor fortæller de historier som deres lyttere vil høre, ofte vinklet meget skarpt og dramatiserende, så der opstår fjendebilleder af de mennesker der ikke hører til deres gruppe. Disse nyhedsmedier har et kapitalistisk grundlag og er derfor ikke forpligtet til public service, så de er med til at forvrænge nyhedsbilledet ved at censurere nyheder, der går imod deres segment, og overdrive nyheder, der bekræfter deres forestillinger. Man kan med rette kaste et meget kritisk blik på nyhedsmediernes, men herfra og så til at beskyldte dem for at være komplet falske, er der lang vej.

I stigende grad er konspirationsramte begyndt at ty til YouTube-ekspertvældet, hvilket i praksis vil sige enhver person, der poster videoer og lægger dem op på internettet. Nyhedskanaler med mange, dybt erfarne og trænedede journalister er blevet vraget og erstattet af en underskov af uigennemskuelige nyhedsorganer, der strækker sig fra ukendte privatpersoner, over interimistisk oprettede YouTube-kanaler til Trumpvenlige nyhedsnetværk som OAN (One American News Network), NewsMax, Breitbart News eller endda det vildt ekstremistiske Info Wars, ledet af Alex Jones.

Når man kun hører sine egne synspunkter gentaget i én uendelighed, så ender man i en osteklokke, også kaldt et "ekkokammer". Når man afskærer sig fra det resterende samfund, og kun informeres gennem selvbestaltede formidlere med politiske agendaer og ekstreme synspunkter, så svarer det lidt til at lukke for de fleste kilder til ittilførsel, hvis man opholder sig i et lukket rum. Det er ikke bare usundt, men farligt. Det virker voldsomt selvforstærkende, hvis man lader sig fodre med stort set det samme igen og igen, og det gælder alle forhold, men er særligt problematisk, hvis man hører de samme ildevarslende og dybt mistroiske 'nyheder' (= forestillinger) i én uendelighed. Det, der klart kendetegner konspiratoriske miljøer, er et vedvarende bombardement med variationer af det samme, og i QAnon-miljøerne, som vi kommer til om lidt, produceres hele tiden nye videoer og påstande, som drejer omkring deres egen akse. Husk: Øvrige nyheder er fake news, så hvis man endelig bruger lidt tid på almindelige nyhedskilder, er det for at kigge ind i fjendens lejr og aflure deres taktikker – ikke for at få andre mulige nyheder. Det er en meget giftig cocktail, der nærer sindet med sort-hvide forestillinger, som igen bare yderligere øger kløften mellem "os" og "de andre".

## Stormen

Siden midten af 2020 forlød det mere og mere at i løbet af efteråret ville "Stormen" føre til vilde afsløringer, som var begyndelsen på enden for Deep State. De konspirationsramte virkede meget indforståede, nærmest mystiske, omkring en dunkel viden, der skulle frisættes og åbne for den nye tid og den store opvågning. Der var mange forlydender om, hvad der ville ske, og oktober blev nævnt som en særlig periode at holde øje med. Det ondes komplot ville på en eller anden måde blive afsløret, og konspirationer ville blive afdækket. Der var forlydender om, at Obama, Clinton, Soros, Clinton, Gates og mange flere 'forbrydere' ville blive fængslet og afsløret som pædofile bloddrikkere. Der blev henvist til Trump som nøglefigur i afsløringerne, og hans bevægelser og udtalelser blev udlagt som tegn.

Absolut intet skete. Der kom ingen "Storm", men så flyttede konspirationsfolkene naturligvis bare tidspunktet til valget i USA, så sigtepunktet kom til at ligge den 3. november, hvor Trump ville vinde valget og triumfere. Her ville det store gennembrud se dagens lys. Valget kom, og Biden vandt tydeligt, men det var naturligvis en gigantisk svindelaffære for at fælde Trump, og selv var han ikke



sen til at tale om det som valgsvindel. Faktisk bestilte han ikke andet end at gentage ordet valgsvindel sammen med påstande om alle mulige måder, hvorpå hans jordskredssejr blev stjålet fra ham. Han samlede et juridisk hold, med sin personlige advokat, Rudy Giuliani, i spidsen, som med sit hold sagsøgte stater og instanser for det store tyveri. Samtlige domstole afviste deres bestræbelser og myten om Deep State, nu også italesat af Trump selv, som prøvede at fravriste ham hans "store jordskredssejr", ophidsede yderligere store dele af den amerikanske befolkning.

Konspirationsfolkene blev ufortrødent ved med at tale om "Stormen", som nu skulle komme den 6. januar 2021 og senere igen den 20. januar, hvor Biden ville blive afvist og Trump svoren i ed som den retsmæssige vinder, der ville fortsætte med at "dræne sumpen" og gøre alle mulige gode gerninger for USA og resten af verden. Vi kender alle historiens gang, inklusiv hvordan Kongressen i Washington blev stedet for et blodigt oprør, da tusinder af konspirationsramte amerikanere forsøgte at muliggøre et slags statskup. Efter tragedien rykkede man hun yderligere datoen for "Stormen" og den endelige afsløring af Trump som vinder blev af nogle skubbet til den 4. marts 2021, hvor han så af uransagelige grunde vil være USA's præsident med militærets hjælp. Kalenderrykningen og søforklaringerne har ingen ende. Lytter man til vandrørerne i konspirationsmiljøerne, vil man vide at blandingen af desperate forklaringer, orakelagtige indsigter og forvisninger er i stand til at fortsætte længe endnu, lige meget hvad der sker i den konkrete virkelighed. Hvis der var nogen "Storm", så var det forsøget på at besætte Kongressen den 6. januar, og det forudsigelige udfald af den begivenhed taler for sig selv. Eller måske skulle man sige at den eneste virkelige storm er Corona-epidemien, som i skrivende stund har kostet mere end 400.000 amerikanere livet.

## QAnon-fænomenet

Men hvad er det for en kraft, der har drevet konspirationsmiljøerne ud i det ekstreme, mere end så meget andet, og som udgør den måske allerhårdeste kerne i konspirationsfeltet, der har grebet så mange mennesker, inklusive dem, som kalder sig spirituelle? Det har en mytisk figur med navnet "Q". En skikkelse, som ingen angiveligt ved hvem er, eller i hvert fald har sagt er. Det menes blandt



andet at der er tale om en højtrangerende i det amerikanske militær, som er ekspert i kryptografi, og som har adgang til viden vi bare kan gisne om. "Q" er kilden til en hel mytologi i sig selv, og rygterne er mange, men denne "Q", som er anonym – deraf udtrykket "QAnon" – har givet anledning til en hel bevægelse i USA og verden, og Trump-tilhængere har favnet "Q" som oraklet over dem alle. Efter Bidens indsættelse som Præsident er mange Q-tilhængere nu i krise, for hvad så? Men hvem ved, hvornår Q-fænomenet helt kollapser.

Det er helt enkelt forbløffende hvilken forførelse en anonym person kan blive anledning til for millioner af mennesker, der i forskellige grader bliver påvirket. Dybest set ved ingen hvem "Q" er, og om det er én person eller en gruppe. Men denne mytiske figur har angiveligt givet "dråber" ("Q-drops"), som er kryptiske beskeder, der skal tydes. Det bruger konspirationsfolkene, der er Q-fans, så utrolige mængder af tid og energi på, mens de forvisser os om at "stole på planen" ("Trust the Plan") og genlyder med deres mantra "WWG1WGA", forkortelsen for "When We Go One We Go All" – en slags omskrivning af "En for alle og alle for en!"

Disse slagord ses igen og igen i konspiratoriske miljøer, og til trods for at de har været led i en intern, amerikansk valgkamp, så er de blevet til en slags liturgiske elementer i en autoritær, højredrejet religiøs bevægelse, der har haft "Q" som Faderen, Trump som Sønnen eller Messias og Q-konspirationsbevægelsen som Helligånden. Det er forbigået mange spirituelt Q-betagede menneskers opmærksomhed at Q-bevægelsen er en politisk højredrejet, stærkt konservativ, kristen rørelse, der har standpunkter med himmel, helvede, Gud og Satan som aktører, et bibelsk sort-hvidt-drama, der ikke hører hjemme i det 21. Århundrede for progressivt og videnskabeligt indstillede mennesker. Men uanset hvor sælsomt det kan forekomme, så er denne gammeldags mentalitet krøbet ind i mange konspirationsramtes verdenssyn, og Trump blev en form for frelserskikkelse.

### Jeg har aldrig tidligere brudt mig om Trump, men...

Donald Trump, som offentligt har udtrykt sympati for Q-bevægelsen, og som af konspirationsfolk hævdes at være dybt indviet i "Q's" virkelige rolle for USA's glørværdige fremtid, har selv fået kultstatus i de mest ekstreme konspirationskredse. I en sådan grad, at der vitterligt er tale om en Trump-dyrkelse, som væver sig ind i talrige sammenhænge, der har vokset sig enorme i Corona-krisens skygge.



For ikke så længe siden talte jeg med en person, som er dybt overbevist om rigtig mange af de her nævnte konspirationstanker, og som var overbevist om, at Trump ville blive genvalgt, på trods af alt vi er vidner til. Det første jeg hørte sagt, da jeg spurgte om Trump virkelig var en helt, var "I begyndelsen brød jeg mig slet ikke om Trump, men siden er jeg blevet klogere." Dette er et eksempel mange kan bekræfte i mange lignende variationer. De første indtryk af manden har været en væmmelse eller et ubehag, men så...! Personerne er kommet i kontakt med overbeviste Trump-tilhængere, og kort efter fremstår han som den misforståede redningsmand, der er blevet fejlportrætteret af mainstream-medierne, der jo er fake news. Benægtelsen af den umiddelbare fornemmelse, som førstehåndsindtrykket er, viser hvad der sker. Og dette er begyndelsen til omskabelsen af virkeligheden til et fuldstændigt konstrueret frelserikon, der intet har at gøre med realiteterne, som enhver kan efter-kontrollere.

Væk er billedet af manden, der har nedgjort utallige kvinder og løjet om deres påstande. Væk er erindringen om manden, der brugte oceaner af tid på at benægte at Barack Obama er født på Hawaii og ikke i Afrika. Væk er manden, som notorisk har givet grimme og nedværdigende øgenavne til sine politiske modstandere. Væk er manden, der gjorde grin med Obama, og kaldte ham Golf-præsidenten, mens han selv fik spillet meget mere Golf i sin præsidentperiode. Væk er manden, der før sin valgsejr erklærede at han ikke som præsident ville bruge Twitter? Hvad skete der med hukommelsen om ham, der lovede at frigive sine skattepapirer, med kun gav folket en lang skuffelse. I stedet fik USA en præsident, der ville have USA grandios foran alt andet med sit slogan: *"Make America Great Again"* (MAGA) og *"America First"*.

Den selvsamme mand har blæst til racismen i USA, komplet latterliggjort Corona-epidemien, som han troede forsvandt som et mirakel, han har støttet ekstreme højregrupper – som fx Proud Boys (*"stand back and stand by"* = træk jer tilbage og vær klar!), har trukket nationen ud af Parisaftalen med den vigtige klimakonvention og foretrukket kulproduktion frem for klimaindsats. Han har latterliggjort vindmøller og kaldt dem fuglekirkegårde, ligesom han har mobbet Greta Thunberg på Twitter, og han har benægtet valgprocessen i sit eget land og prøvet at bilde os ind at han vandt en jordskredssejr mod Joe Biden. Den helt ligefremme registrering af et moralsk anløbet og narcissistisk menneske, der er villig til at lyve og skabe virkeligheden som han lyster, og som er stærkt optaget af sit eget image, kræver ikke særlig stor skelneevne. Det ligger lige for – og alligevel har folks ønsketænkning taget over i konspirationernes hellige navn.

Manden, der blev valgt på vrede, og som kunne kaldes *"Amerikas skygge"*, er endt med at blive fremstillet som helten selvste Jesus står bag. Han er blevet heroen, der angiveligt vil redde verdens hjælpeløse børn fra at være handelsobjekter til pædofilringe. Han er endt som en action-figur i et onlinespil, der intet har med den konkrete virkelighed at gøre. Efter at have pustet til separatismens ild i fire år, og indirekte opildnet vrede amerikanere til at indtage Kongressen, med mennesketab til følge, er han nu ude af det ovale værelse, men han spøger fortsat i hovederne på sine hengivne tilhængere. Han er også blevet en mytisk figur, der er spundet ind i konspirationstankernes forvredne univers, og mange, der kalder sig spirituelle, har ham fortsat som en global heltefigur. Der er virkelig megen læring at hente ud af dette skræmmende eksempel – ikke mindst om, hvordan et så selvoptaget menneske kan blive valgt som USA's præsident. Det siger noget om USA og om den krise demokratiet befinder sig i.

## **Undersøg det selv**

Det tilbagevendende udsagn man hører fra konspirationsramte mennesker er, at man bare selv skal se på tingene, så vil man *"nå til sin egen konklusion"*. Det er et smart trick, for dem, der siger det, respekterer i sidste ende kun det synspunkt, der samstemmer med deres eget. Hvis man kigger dybt og længe nok, vil man se at konspirationsforestillingerne er rigtige! Det er det samme som at sige: *"Undersøg virkeligheden, men kig ikke på mainstream-medierne!"* Hvad har man da tilbage? Kun de alternative kanaler og YouTube-videoerne, som ofte er så useriøse og udokumenterede, at selv et barn med lidt skolegang ville kunne afvise det som plat. Det er som at sige: *"Undersøg det, som JEG siger er vigtigt, og så vil du helt uundgåeligt nå til samme konklusion som mig – men gør det endelig selv!"* Og hermed fraskriver den konspirationsramte sig ansvaret, mens vedkommende i virkeligheden prøver at overtale andre til at mene det samme som sig selv. Det er en listig taktik – måske ikke bevidst manipulerende, men ikke desto mindre definitivt manipulerende.

Når det kommer til stykket, så er de konspirationsramte dybt ukritiske i forhold til deres egne nyhedskilder, samtidig med at de beskylder alle andre for at være ukritiske. Der er ingen virkelig reel selvkritik hos de hårdt ramte, og alt muligt blandes sammen i den store konspirationssuppe. Herved



forsvinder nuancer og en flokmentalitet tager over. De såkaldt vågne er selv dybt sovende, hvilket er tragikomisk.

### **Man skal indse at virkeligheden er grum**

Et andet argument man hører, hvis man siger, at man vælger at tro på 'gode' og konspirationsfrie nyheder, at: *"Måske er virkeligheden bare slet ikke så rar at se i øjnene!"* Man vil hævde, at nogle gange er virkeligheden grum og forfærdelig, og derfor kræver det mod at tage den røde pille! Man må sige ja til at være en kriger for sandheden og for afsløringen af alt det forfærdelige, der sker i verden. Alt det grimme *"skal jo frem i lyset!"* Ellers kommer vi aldrig ind i *"den nye tidsalder"*. Derfor skal man ikke være naiv og tro på magtfulde personer, myndigheder og nyhedsmedier, for de er Deep States forlængede arme. Og på denne måde bliver man forsøgt viklet ind i den negative strøm, hvis eneste håb om forløsning ligger i at blive en af *"lysarbejderne"*, der står op imod mørket og ondskaben. Og her ender man så med at blive kaldt sovende, hvis ikke man vågner op til mareridtet om, hvordan verden styres af skånselsløse milliardærer og satanistiske, bloddrikkende pædofile.

De konspirationsramte taler ind imellem om *kognitiv dissonans*, et nyt buzz-word for den oplevelse man kan få, når virkeligheden er barsk i forhold til ønskeforestillinger. Man skal kunne tåle kognitiv dissonans, hævder de! Man skal kunne udholde det psykiske og sindsmæssige ubehag, som kommer, når man møder indbyrdes modsigende opfattelser og helt skal 'sluge pillen'. Igen bliver det en snedig argumentation, som indirekte kan antyde, at man er svag og ønsker at falde i søvn eller være i et drømmeland, hvis virkeligheden er for brutal i forhold til, hvad man tidligere troede. Selvfølgelig findes kognitiv dissonans som en psykologisk realitet, men her misbruges udtrykket til at tjene konspirationsfolkernes sag. Et smart twist.

### **De spirituelt ramte**

Det er en alarmerende kendsgerning, at mange mennesker, man skulle mene var front-fornyere, og visionære rollemodeller, i stedet viser sig – i åndelighedens navn – at lade sig opsluge af en ekstremt polariserende, sort-hvid-mentalitet, der er båret på en bølge af frygt og mistro, og som tydeligvis avler et klima med vrede og ligefrem voksende had. Hvad er det der sker? Klyngekonspirationsfænomenet har i 2020 vist sig i uhyggelig stor grad at brede sig blandt rigtig mange mennesker i såkaldt spirituelle miljøer, blandt toneangivende coaches, i yogakredse, hos wellness-folk og livsstils-influencere. Alt for få spirituelt orienterede mennesker taler tydeligt om det, og jeg er vidne til at rigtig mange privat udtrykker deres holdning til mig, men ikke toner rent flag på de sociale medier. Det er formentlig frygtbaseret, og det forstår jeg. Hvem ønsker at blive lagt for had eller hån, som jeg selv har erfaret at blive det, fordi jeg har bidraget med indlæg om det i 2020.

Da jeg for måneder siden i et Facebook-opslag nævnte en håndfuld betydningsfulde, spirituelle lærere, som eksempler på, at ikke alle hopper på konspirationsvognen, fik jeg et forbløffende svar fra en anden Facebook-bruger, som virkede overraskende ubehageligt, måske mest fordi det var så arrogant bedreviddende. Jeg påpegede at dybt erfarne spirituelle udøvere som eksempelvis Dalai Lama, Eckhart Tolle, Amma, Marianne Williamson, Deepak Chopra, Mooji, Pema Chödrön, Neal Donald Walsch og andre kendte rollemodeller, slet ikke var optaget af konspirationer, og at fx Jes Bertelsen her i Danmark havde opfordret til fordybelse og retræte i Corona-tiden. Svaret fra personen var, at disse spirituelle lærere var dybt forældede, og at der nu var *"brug for helt andre kræfter!"* Allerførst var jeg fuldstændig mundlam, fordi denne person med en så flabet, respektløs og useriøs bemærkning havde fejlet mennesker af banen, som på hver deres måde er eksempler på inspirerende rollemodeller. Andetsteds har jeg hørt den kække bemærkning, at Dalai Lama i virkeligheden er lønnet af CIA, og der er garanteret ikke grænser for de mærkværdige og udokumenterede påstande man kan støde på.

Det er tragisk, men en forstemmende realitet, at spiritualiteten er blevet gjort til et gidsel på denne måde i en psykisk manipulations tjeneste. Vi er i dag vidner til et 'neospirituelt' udbrud, der slet ikke burde kaldes spirituelt, fordi det i den grad mangler spiritualitetens kendetegn, men som er et vrangbillede af det, der for ikke så længe siden var 'New Age livsforståelse'. Som en gøgeunge har denne monstrøse livstilgang udklækket sig selv ovenpå ruinerne af noget, der har været indbegrebet af progressiv nytænkning, og den har fået næring fra et kollektivt energifelt, der vokser gennem frygt og vrede. Denne indstilling er som en skinger "omvendthed" af de værdier, der har vist frem mod en bedre verden, og den er kendetegnet ved at vende stort set alt på hovedet. Sort bliver hvidt, og forvrængning bliver til virkelighed.

## II. Hvad skete der lige?

Efter et så massivt bombardement, som jeg netop har leveret på de foregående sider, vil jeg mene at man som normal person er vidne til noget, der vitterligt ligner og er paranoia i fuldt udbrud. Det er forestillinger, der med rette kan betegnes som en form for kollektiv psykose. Med dette i bevidstheden vil jeg gerne give mit bidrag til, hvad der kan være skabende drivkræfter og årsager til, at det er gået så galt, at personer, der burde være progressive og innovative med empati og skaberkraft, er endt som groteske karikaturer af spiritualitet.

### **Gradbøjninger af konspirationstanker**

Inden jeg går videre, er det vigtigt at jeg nuancerer billedet af konspirationsfeltet, og skelner mellem grader af engagement. Som jeg ser det, er det muligt at få øje på tre lag, der hver især har glidende overgange. Folk er påvirket på forskellige måder, og der kan være berettigelse i noget af det, som der opponeres imod, men alle lag er påvirkelige overfor konspirationsforestillingerne og deres giftige virkninger. Denne tilnærmelsesvis beskrivelse er ikke sandheden, men et bud på noget, der i hvert fald er retvisende.

#### **1) COVID19**

Det meget udbredte, første lag berører mennesker, der føler og oplever at friheden bliver taget fra dem, og som nægter at tage vacciner, undgår at gå med mundbind, og som måske i varierende grad mener at virussen er bevidst plantet, og et led i medicinalindustriens magtbegær eller det, der er værre. Der kan være klare grunde til at føle sig trådt på og dirigeret rundt med, så det benægtes ikke at indignationen kan være forståelig, men det afgørende er, at her næres også den frygt og vrede, som er limen, der binder konspirationstankerne sammen, og derfor er mange her påvirkelige for det andet lag. Der behøver ikke at være spirituelle argumenter involveret overhovedet. Det er naturligvis helt på sin plads at være skeptisk overfor vacciner og medicinalindustrien i sin helhed. Denne skepsis er berettiget nok især hos dem, der er optaget af alternativ medicin, som har helt andre og holistiske tilgange til sundhed og helse.

#### **2) FASCISME**

Det dybere og mere omsiggribende lag udgøres af rasende og indignerede individer, der kæder første lag sammen i et større udsyn, hvor alle Corona-krisens tegn er første etape i en orkestreret magtovertagelse, der med regeringers og milliardærers hjælp fjerner friheder og indleder statsstyrede former for fascisme eller nazisme i nye ikklædninger, og som senere skal slavebinde befolkninger til fordel for en lille elite. 5G-udrulning kædes sammen med andre farlige fakta i form af overvågning, livsskadelig adfærd og frihedsberøvelse. Her opstår karikaturer af fx vores statsminister iført fascistisk eller nazistisk uniform, og her kaldes alt, der indsnævrer friheden for

fascisme eller nazisme. Ingen skal bestemme over nogen, og der er råddenskab overalt i samfundet. Mange mennesker er ramte i dette lag, men det behøver stadigvæk overhovedet ikke at involvere noget, der bare nærmer sig spiritualitet.

### **3) QANON**

Her kommer så kerneområdet af det konspiratoriske felt, og det er for dem, der så at sige sluger hele den røde pille. Dette lag omslutter også andet og første lag, og her får tingene et afgjort religiøst og mytisk præg. Det er også her hadet og ekstremismen er dybest og mest radikaliseret. Her lever "Q-tænkningen" i alle dens grader, og nogle konspirationsramte accepterer alt muligt, inklusiv de grønne reptilvæsener, der menes at have besat verdens ledere og udgør den egentlige Elite, mens andre sværger til Trump-frelserkikkelsen og helt tydeligt tror på de satanistiske, bloddrikkende pædofilringe, der har bemægtiget sig Disney-koncernen, gigantiske virksomheder, Hollywood og Eliten, og som målrettet prøver at slavebinde menneskeheden.

Ovenstående tredeling skal ikke ses som bøjet i neon, men som et tilnærmelsesvist bud på overordnede tendenser. Der er rigtig mange varianter og dialekter, og klyngekonspirationsfeltet er slet ikke logisk og velordnet. Det er en kakofonisk, dystopisk frygtverden, der stritter i alle retninger, og som er drevet af frygt og resulterer i vrede og i sidste ende had. Intet er dybest set sammenhængende og rationelt, men er i sin kerne emotionelt og instinktivt. Konspirationsfeltet trykker på dybe knapper i den menneskelige psyke, der handler om fordækthed, svigt, magtbegær og dyb mistro. Frustrationer fra mange forskellige historiske og nutidige begivenheder får her en udløserknop, der har mange lag på en gang.

Og alt kunne jo samle sig i et meget vigtigt spørgsmål: Hvordan er et sådant gespenst af faretruende, kollektiv energi opstået? Det er der helt sikkert flere vigtige forklaringer på, og jeg skal blot give mit bedste bidrag til selvbesindelse, eftertænsksomhed og overvejelser.

### **Svigtet og undertrykt af systemet**

Jeg er overbevist om at en hoveddrivkraft bag de mange spirituelt orienterede menneskers sympati med konspirationsklyngefeltet, eller dele af det, helt enkelt skyldes en følelse af at være svigtet. Der er en oplevelse af, at systemet svigter, at myndighederne svigter i forhold til forståelsen for medicin og sundhed. Der er ikke nok imødekommelse i forhold til alternative behandlingsmetoder, holistisk medicin, komplementære behandlingsformer og spirituelle værdier i det hele taget. Finanserne styrer de store beslutninger i alt for massiv grad. Magthaverne, politikerne og embedsværket svigter. Demokratiet virker ikke ægte demokratisk, sådan som det udfolder sig i praksis, og denne følelse er helt afgjort meget mere udpræget i USA end i Europa. Der er fordomsfuldhed, følelsen af frihedskrænkelser og direkte undertrykkelse i forhold til de mange bestræbelser, som gøres for at bringe nye livsværdier og målsætninger på banen.

Og jeg er i fuldstændig samklang med disse observationer, som helt sikkert har et reelt grundlag. Disse strømninger og oplevelser kommer ikke uden grund. Hvorfor satser vi ikke mere helhjertet på forebyggelse af klimaforandringer? Hvorfor har vi ikke valgt virkeligt visionære ledere, der ikke kun er sagsbehandlere i forhold til den offentlige mening? Hvorfor er uligheden ikke for længst afskaffet i en verden, hvor vi har rigeligt med ressourcer og økonomi til at gennemføre det? Det er forståelige og dybt relevante spørgsmål.

Alt dette er nu blevet sat fuldstændigt på spidsen med Corona-krisen. Og her går det helt galt. Der stilles krav om at bære masker, holde afstand, undgå forsamlinger, følge pile, der viser hvor man må gå, og mulig udsigt til at 'Big Pharma', medicinalindustrien, og dens vacciner vil blive tvangspålagt. Her springer såret op og starter en blødning af hidtil usete dimensioner. Associationer til diktatur,

fascisme, nazisme, 'Big Brother is watching you!' og mareridtsagtige scenarier af komplet slaveri i global skala blusser op fra det kollektive dyb og går amok. Frygten for at *friheden* bliver frataget, tager mere og mere over og de mange konspirationsforestillinger, som har levet deres overkommelige liv på internettet, begynder at fænge an. Videoer spredes, kædes sammen og begynder at nære rædselsforestillinger, som bliver selvforstærkende.

Og nu går det stærkt. Uden manges vidende bliver hele mistroiskheden i efteråret 2020 flettet sammen med den politiske magtkamp i USA, hvor ekstreme højrefløjsaktivister begynder at væve frygten og mistroiskheden sammen med Donald Trumps hamren løs på det, han kalder *fake news*, og som for ham er størstedelen af de eksisterende mainstream-medier, og nu er en meget farlig cocktail i tilblivelse, for sammenblandingen sker nærmest umærkeligt. Mange er slet ikke klare over, at QAnon-fænomenet blander sig, og væver de vildeste konspirationsforestillinger ind i kampen for at få Trump genvalgt som USA's præsident. Der produceres store mængder af populistiske, grove og vulgære YouTube-videoer fra fundamentalistisk kristne 'frihedskæmpere' på den amerikanske højrefløj, og de væver sig ind i hele det øvrige morads af mistroiske forestillinger, og det store konspirationsfelt antager nu endnu større dimensioner, der er mere omfattende end nogensinde før.



Følelsen af at være svigtet og bedraget bliver nærmest altdominerende, og oplevelsen af at en fjendtlig magt forsøger at overtage kontrollen i verden, har nu antaget tilpas store dimensioner, og kan mærkes i den offentlige debat og bliver drøftet i de store nyhedsmedier. Alt dette er reelt, demokratiet fungerer på mange måder ikke som ønsket, og indignationen er berettiget, men bliver så at sige bortført af en anden og meget mere

faretruende dagsorden: Antidemokratisk, mytologisk tænkning, der har sin egen forældede form for religiøsitet som drivmotor.

## Manglende selviagttagelse

Den måske vigtigste faktor for mange spirituelt orienterede mennesker er så, at virkelighedens grumme karakter projiceres ud på verden, uden at der kigges ærligt og modigt indad. Den egentlige arena er ikke verdensscenen, men vores egen indre verden. Det er her at de forandringer må ske, som skal føre til ydre handlinger, og det er her at så mange svigter uden at de måske er klare over det. Der eksisterer tydeligvis en introspektiv uvilje, en manglende lyst til at kigge dybt indad, så man kan få øje på sine egne hængepartier, sin egen arrogance, frygt, vrede og fortvivlelse. Hvis ikke den indre verden bliver mødt med ægte sårbarhed, så ender man meget let med at skabe det, der er blevet kaldt et spirituelt bypass. Man springer så at sige sig selv over og kaster sig ud i verdens uretfærdigheder uden at se, hvordan man med sit eget uafklarede kaos hælder benzin på bålet. Det resulterer i tunnelsyn og selektiv livstilgang. Man bliver lysfikseret og mørkeræd, men kalder det noget ala "*lysarbejderens kamp mod mørket!*"

Selve ordet 'lysarbejder' kan let blive dybt problematisk. Når balancen går tabt, så handler spiritualitet for mange om at "*arbejde med lyset*", ofte på en sådan måde at lysets modpart gøres dyster, tung og ondsindet. Egoet bliver udnævnt til at være skurken, uden at man egentlig forstår, hvad man taler om. Lys og mørke bliver ikke set som hinandens forudsætninger, men som uønskværdige modpoler. Det kommer til at handle om at "*hæve sig op i lyset*" og ikke "*give efter for mørket*", hvilket er dybt usundt og splittende. Mørke identificeres med farlighed og ondskab og



bliver skurken – og før man ved af det, har man genintroduceret det luciferiske og selve Satan som personificeringen af det livstruende og onde.

Når vi ikke kigger indad, så bliver vi blinde, når vi ser udad. Som det er blevet sagt af flere vise sjæle, så er det sandt at *"vejen ud er vejen ind"*. Vi må møde det indre for at forstå det ydre. Det betyder ikke at vi skal forsvinde i en retrætehule i bjergene. Livet er en konstant vekselvirkning mellem indre og ydre, men hvis ikke vi er ivrige for at lære os selv at kende i alle afkroge, så kan vi ikke vågne op til større bevidsthed. Så jeg kunne tilføje at *"vejen op er vejen ned"*. Vi kommer ikke op i højderne uden at blive ven med dybderne. En mangel på selv-bevidstgørelse handicapper os og skaber blinde pletter, når vi ser ud på verden. Hvad gør man, når egne fordomme og emotionelle fortrængninger presses ud på verdensscenen? Man bliver påvirkelig for kollektive energistrømme af frygt og vrede. Resultatet bliver en dyb forvrængning og en ubevidst styring af omgivelserne, ofte kombineret med en oppustet emotionalitet og selvforståelse i mental forklædning. Det er et kæmpeproblem og en form for amputation af helheden, især hvis man kalder og opfatter sig selv som et spirituelt menneske, der vil åbne sig for 'højere' bevidsthed og 'vågne op'. Selviagttagelse er en afklædende affære, som indebærer at man opdager, hvor meget man ofte skjuler sig for sig selv gennem masker, roller og yndlingsidentiteter.

### Livsstilsproblemet

Meget, der i dag går under navnet spiritualitet, burde ret beset have andre betegnelser. Spiritualitet er ikke en oppustet selvopfattelse, en titel eller en rolle. Det er selve kernen i ens eksistens, og det er meningen at den skal gennemtrænge alt og alle livets aspekter. Det er blevet trendy at bruge ordet spiritualitet, og måske ryger barnet oftere ud med badevandet, end vi er bevidste om. Spiritualitet har i sin essens intet at gøre med attituder, stil eller form. Alt dette er klædedragter og kan meget vel ende i tom jargon og overfladiskhed.

Kritikere af new age tankegangen har i årtier, og med rette, peget på at en kommercialisering af spiritualiteten i realiteten er at tage livet ud af den. Når spiritualitet ender med at handle om tøjstil, madvaner og social status, så er det blevet en hul affære. Det handler ikke om hvilket tøj du bærer, men hvordan du bærer det. Livsstil er ofte de privilegeredes favoritverden og opfattelsen af at være særligt tidsbevidst og toneangivende med form og fitness. Men hvad er spiritualitet, og hvad er forklædt kapitalisme i flot fremtoning? Er det grundlæggende transformation, eller er det fernis, pynt og psykisk bling-bling?



### Dualistisk absolutisme

Det skulle gerne være tydeligt fremgået, at hardcore-konspirationismen er kompromisløs sort-hvid i sin tolkning af livet. Der er frihedskæmperne versus Deep State. Der er de vågne og de sovende, den røde og den blå pille. Opdelingen er ikke relativ, men absolut. Indimellem bliver jeg overrasket, når jeg opdager, at mennesker, som hævder at være involveret i moderne spiritualitet, pludselig taler om Lucifer som selveste inkarnationen af forførende ondskab. Hvor kom den forestilling fra? En ældgammel tankeform, som hører til et stramt, dualistisk livssyn, hvor godt og ondt, Gud og Satan, kæmper mod hinanden, dukker pludselig op på arenaen, som et tankevækkende tegn på, at den såkaldte spiritualitet, der menes at være holistisk, hviler som et tyndt lag ovenpå en ufordøjet dualisme.

Hvis man mener at arbejde med og være forankret i en holistisk spiritualitet, så er det helt enkelt uforeneligt med dualisme, men hviler i en non-dual forståelse af livet. Alt kommer fra én kilde og alt eksisterende er energi, uanset hvad vi taler om. Hvis alt kommer fra kilden, så findes der intet absolut godt og ondt, men udelukkende relative tilstande. Ofte er tingene slet ikke noget, der er blevet reflekteret over, og da spirituelle udbud også kan serveres overfladisk som en behagelig buffet, så er der ikke noget at sige til at forvirring og usikkerhed gemmer sig under overfladen.

### **Elitær selvforståelse**

Hvis man er blandt de dybt troende konspirationsfolk, der hævder at have taget den røde pille, så vil en elitær selvforståelse næsten uundgåeligt snige sig ind og sætte en subtil dagsorden. Man er jo blandt de vågne, og må hjælpe med at vække de sovende. Det indebærer at man er mere vidende end nogle, og man er urokkeligt overbevist om at have retten på sin side. Det er en meget farlig kurs at begive sig ud på, da man sikkert ikke kan holde balancen.

Hvad udspringer det af? Ofte vil det vise sig, at man skarpt skelner mellem helten og skurken i sig selv, nemlig sjælen og egoet, eller det højere og det lavere selv, som det også kaldes. I den skarpe adskillelse kan der udvikle et 'hierarkisk apartheid' indeni den enkelte. Det højere dyrkes og det lavere foragtes. Ubevidst sker der en udskamning af de indre sider, som ikke er vågne og lysende. Man skal være strålende og lysvågen for at være på den rette side af livet. Så bliver det vigtigt at "rense sig" for urenheder for at opnå den tilstræbte renhed. Man detoxer og sublimerer energi og beskæftiger sig ikke med det tunge og selvoptagede. Problemet er, at du ikke kan detoxe dig ud af det, som skal mødes og favnes. Du kan knokle på med det, men du kommer aldrig i mål. Det du smider ud ad hoveddøren, sniger sig tilbage ad køkkendøren. Dit 'høje' er ikke uafhængigt af det 'dybe', og jo mere du opfatter dig selv som en af de vågne, desto mere skaber du separation og afstand til dine medmennesker og omverden. Manglende selviagttagelse resulterer nogle gange i en elitær selvforståelse, og man sidder i realiteten fast i en pompøs selvopfattelse.

### **Naiv, spirituel relativisme**

Rationaliteten har generelt ikke haft en populær rolle i moderne spiritualitet. Det mentale har på mange måder været opfattet som *persona non grata*, en ikke ønsket del af vores natur, der ofte er blevet associeret med den 'lavere' natur, der kun kan gribe tingene meget skematisk og stift an, og som ikke har givet plads til det indføjte, det umiddelbare og det intuitive. Det kan man forstå af flere grunde, men tankesindet er en dyrebar del af vores helhed, og derfor også spiritualiteten. Ikke desto mindre har man ofte oplevet, at der er blevet talt ned til det mentale. Det er en stor misforståelse, men det ligger dybt i meget af den moderne form for spirituel selvforståelse, som i grunden er mere følelsesdefineret end mange tænker over. Derfor er new age spiritualiteten også tilbøjelig til at blive beskyldt for at være en 'feel good spiritualitet', der kan komme til at dyrke det lækre, nydelsesfulde, mirakuløse og emotionelt komfortable på bekostning af skelnevnen og den sunde proportionssans.

Den emotionelle tilgang til spiritualitet er lige så ensidig som en dominerende mental tilgang kan være. Lad mig give et eksempel, som kan virke omstændigt at forklare, men som er vidt anerkendt. Anvender man *Spiral Dynamics* meme-forståelse, så udvikler vi mennesker os gennem det **blå** meme, der er autoritært og trosbaseret, til det **orange** meme, der er rationelt, videnskabeligt og fremskridtsorienteret. Når det orange meme har kulmineret, opstår behovet for det **grønne** meme, der lægger vægt på ligeværdighed, mangfoldighed og omsorg. Herefter vil det **gule** memes udviklingsstadium opstå, med vægten lagt på kompleksitet, evolution og integration.

New age strømmingen har ved at undervurdere det mentales betydning i en markant forstand sprunget over det **orange** meme, og er hoppet fra det autoritære **blå** meme til det egalitære,

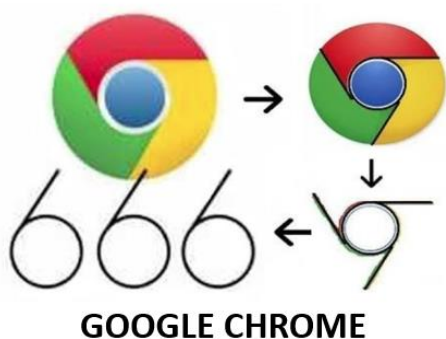
helhedsbevidste grønne meme. Det giver svagheder og udfordringer, for eksempel ved at lægge det mentale til side og sige, at enhver har ret, og at fakta er en individuel, subjektiv ting. Det passer jo ikke. Fakta er ikke relativistiske. Enten har et trafikuheld fundet sted, eller også har det ikke. Det er ikke sandt og usandt på samme tid. Man kan ikke hævde at enhver har lige meget ret. Når fornuften bliver underkendt, kan der opstå alvorlige misforståelser, og når det strækker sig ind i det spirituelle felt, opstår der en naivitet og en relativisme, der ikke er udvikling men regressiv.

Konspirationsfeltet derimod, gør situationen endnu værre, for det udtrykker en regression fra det orange, mentale meme og tilbage til det autoritetstro blå meme. Altså ikke udvikling, men regression. Tilbagekridt. Og det er dette, som får frit spil under Corona-krisen, hvilket jeg vil eksemplificere med det følgende.

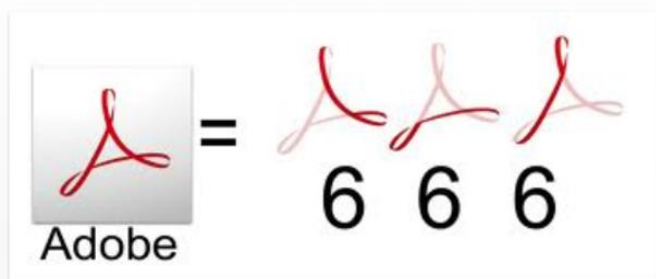
## Tegntydnings-skæbnetro

Det er meget udbredt i spirituelle kredse at tyde tegn og udlægge dem som udtryk for synkronicitet og meningsfulde sammentræf. Det har sin relevans, hvis den enkelte lytter dybt ind i sig selv og lærer af det. Men når tydningen af tegn bliver lagt udenfor det enkelte individ, i hænderne på mystiske autoriteter eller guruer, der har en orakelagtig rolle udenfor individets rækkevidde, så er det ikke fremskridt, men tilbagegang. Så bliver det et spørgsmål om lydighed og afhængighed.

Konspirationernes dybe lag, lagt i hænderne på en anonym Q-autoritet, eller på YouTube-videoers dunkle bagpersoner, fører til at de blinde leder de blinde. Og det er præcis dette, som i den grad har præget konspirationsfolkene og deres mange tilhængere. Talløse manipulerende videoer har i overflod givet orakelagtige udlægninger af meningsløse tegn, konstruerede sandheder og ret og slet det rene vrøvl, der har hyldet politiske dagsordener og middelalderlig religiøsitet.



## ADOBE READER 666



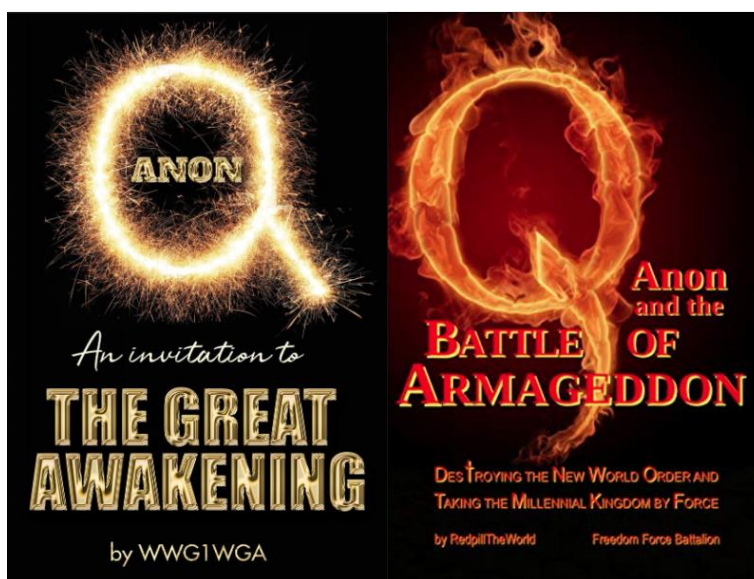
Har man set nærmere på noget af alt det, der har udfoldet sig under Q-paraplyen, vil man blive vidner til utallige eksempler på grov manipulation og hovedløs tågetale, hvilket jeg har beskrevet i tidligere oplæg på Facebook i løbet af 2020. Fuldstændigt meningsløse og subjektive sammenkædninger af symboler som fx tallet 666, det såkaldte ondskabens tal fra Bibelen, er blevet presset ned over firmaer som Google, Adobe Reader, Disney, Coca Cola og en mængde store korporationer og netværk, der på grund af opfundne sammenhænge skulle være sataniske og onde. Det er vrøvl og manipulation og har intet med en moden, sund fornuft at gøre. Her er mønstertydning blevet til en manisk feber, hvor alt kan passe sammen med alt. Det er ikke spiritualitet. Det er autoritær tydning af kaffegrums, hvor subjektive ting kædes sammen gennem tegn og gentagelser. Det er frivillig selvhypnose, der skaber større følelsesløshed og manglende evne til at tænke selv.

Et lille grotesk eksempel på 'tydningskunst' er dette: Q er det syttende bogstav i alfabetet, og derfor har konspirationsfolk hektisk søgt at finde en særlig udlægning hver gang Trump har nævnt tallet

17, fordi det blev antaget at han var forbundet med Q. Mystiske antydninger er blevet udlagt, så man taber vejret, og der er ingen grund til at spille tid på det her. Igen og igen er proselytterne af 'Q-dråberne' blevet mindet om at "stole på planen" (Trust the Plan), som om nogen bag scenen skulle vide mere end alle andre, og adlydes blindt. Ingen plan er blevet fulgt. Trump er ikke præsident mere, trods de vildeste påstande om det modsatte, og Q-cirkuset er gået i selvsving uden at føre til noget som helst. Tegntydningskunsten er desværre blevet et hypnotisk spejlkabinet, der har indfanget og fastholdt mange, og man må ønske at der vil komme en lyst til atter at blive ædru midt i den feberagtige rus, som konspirationsbølgen har bragt mange ud i. Der er enorm forskel på evnen til at hvile i sin essentielle kraft, empati og klarhed, og så at deponere hele sin troværdighed i hænderne på et manipulerende felt, som ikke giver nogen værdighed eller betydning for det enkelte individ.

## Konspirationspropaganda

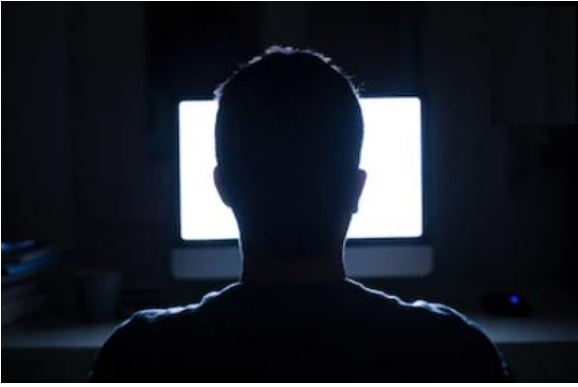
Hele konspirationsfeltets aktivitet resulterer i sidste ende i propaganda. Helt enkelt. Og det er, hvad folk forsøger at advokere for gennem feberagtig argumentation, der skal fremme ét synspunkt – deres eget! Det er en dybt forankret egenskab ved alle dybt ramte konspirationsfolk, at de brændende og vedholdende forsøger at overbevise andre om at de har ret. Der er en udpræget mangel på at holde sig tilbage, og en stærk tendens til at kaste YouTube-videoer i hovedet på alle, der ikke er enige. Fanatismens kendetegn er, at man dybest set ikke respekterer andres forskellige synspunkter, og denne emotionelle febertilstand er over det hele, når det handler om at "vække de sovende"!



Et andet træk ved fanatisme er, at hvis noget ikke rigtig stemmer, så laver man om på virkeligheden, indtil den som en brik igen har sin rette plads i puslespillet. Der er altid en forklaring, og der kommer altid nye forklaringer, hvis realiteterne ikke holder stik. Jeg har været vidne til de mest desperate forsøg på at 'arrangere' fakta, så de passer ind i 'planen'. Da Tomas Kuhn skrev sin afgørende bog, "The Structure of Scientific Revolutions" i 1962, påviste han at dette er et klassisk eksempel på at modstå ny viden: Man kommer på en særlig forklaring, der normaliserer 'afvigelsen', og sådan fortsætter det, indtil dæmningen bryder sammen og den nye indsigt kan få plads. Konspirationsfolk er eminente dæmningsbyggere! Og de er ofte forbløffende fornufts-resistente.

Når man kommunikerer med overbeviste troende og betvivler at hele Hollywood og de fleste politikere består af pædofile, bloddrikkende satanister, så svarer de noget i retning af: "men måske er der mere fordækt i verden, end vi nogensinde troede!", og herved efterlades man bare med forstemmende forestillinger. Måske ER Barack Obama eller Tom Hanks virkelig en bloddrikkende pædofil? Ja, og måske er samtlige gulerødder i verden blevet violette i overmorgen. Eller også er de ikke, og man ude i et vildt overdrev og skaber komplet fordrejede forestillinger om verdens elendighed.





## Digital virkelighedsforvirring

Allerede for 40 år siden (40 år!) sagde den spirituelle lærer, Jiddu Krishnamurti, at vi skulle regne med at computerne i fremtiden ville komme til at overhale hjernens funktioner, og at det ville udfordre os med fragmentering, forvirring og konflikt. Han forudså at det ville blive en gigantisk udfordring for os. Hvad ville vi gøre med vores liv, når robotter og computere overtog vores grundlæggende, mentale funktioner? Ville vi fortabe os i forbrug og underholdning, eller

ville vi vende opmærksomheden dybere indad og opdage hvad vi er?

Ikke alene kan vi i dag lave filmscener, der er så godt konstruerede, at de ikke længere for det blotte øje er til at skelne fra filmoptagelser – hvilket åbner for helt andre overvejelser, der er akut relevante – men ved selve den måde vi får serveret nyheder på, og hvordan de pågældende nyhedskilders natur er, står vi i en virkelighed, hvor mange ikke længere kan skelne mellem sandt og usandt. Udtrykket fake news, som den tidligere præsident Donald Trump råbte op om i årevis, når hans egne favoritsynspunkter ikke blev fremhævet, har gjort mange helt virkelighedsresistente eller følelsesløse overfor fakta, hvilket er skræmmende. Hvad er virkeligt? Hvem skal man tro på? Hvornår er der tale om manipulation? Her mangler mange i nærmest uhørt grad en sund kritisk sans, som der er brug for, hvis vi skal undgå at blive digitale slaver.

## Konspiralitet

Det hele ender i ”konspiralitet” – et ord for den komplette sammensmeltning af konspirationisme og spiritualitet. Og det er tragisk, for denne form for tro, kan måske kaldes en særlig forvreden form for ’neo-spiritualitet’, et nyt udtryk for desperation, men i realiteten er den hverken ny eller spirituel, men en mental og psykisk tilstand, der er spændt ud i en uforsonlig dualisme, næret af frygt og dyb, dyb mistro. Der er ikke noget dybt forankret her. Autoriteten er placeret udenfor. Frihedsråbet er et rasende oprør mod alt det, som man ikke kan håndtere. Det er en splittet og ophedet tilstand, der ikke finder nogen ro, men som konstant er optaget af at forfølge en virkelighedsfjern vision.

## III. Tegn på en sund spiritualitet

Enhver er i stand til at forme sine egne synspunkter. Det gør jeg her. Ovenstående monsterlange gennemgang er nærmest som at rejse gennem en sindslidelse, hvis man ser på det udefra. Kan vi overhovedet komme tilbage til noget, der er sundt, efter denne tur i konspirationens hvirvelvind? Selvfølgelig kan vi det. Ofte er det, når vi oplever ekstremer og ubalancer, at vi bliver mindet om det naturlige og sunde. En moderne spiritualitet kan selvfølgelig have mange dialekter, så bidraget jeg kommer med her er mit, og bærer præg af den tone jeg responderer på. Derfor vil jeg bede nedenstående blive læst med forståelsen af, at det er et eksempel, et bidrag, en version i et mangfoldigt spektrum, og ikke en definitiv beskrivelse. Her er syv punkter:

### I. ESSENS

Helt grundlæggende: Spiritualitet er en livsindstilling, som tager udgangspunkt i, at vi alle er en del af noget større, at vores inderste kerne er lysende, venlig og skabende. Den begynder måske som en tro, men vokser til en erfaring, der mere og mere bliver en del af vores bevidste verden og natur. Derfor er spirituel både tro og erfaring, men erfaringen er det, der betyder mest.

## II. HELHED

En holistisk spiritualitet er dybest set ikke dualistisk, men ser og opfatter modpoler som dele af et dybere samspil. Helheden rummer modsætninger og dynamikker, men de er ikke absolutte modsætninger, og der er ikke en krig mellem dem. Når helheden er i centrum, så vil brobygning og forsoning være centralt, og ikke krigsførelse og sejr. Holistisk spiritualitet er non-dual.

## III. VISDOM OG MEDFØLELSE

Spiritualitet er dybt forbundet med visdom, der har en klar og vågen bevidsthed som forudsætning. Visdom indebærer skelneevne og en sans for at kunne forstå og skabe indsigt. Skelneevne forudsætter en mental klarhed. Spiritualitet er samtidig et udtryk for medfølelse, der kommer af en dyb forbundethed og inderst inde identifikation med andre og med verden. Vi er med hinanden!

## IV. VÆREN OG GØREN

Det vi er i vores inderste natur, i vores væren, er bestemt til at gennemtrænge vores daglige liv, vores gøren og dermed vores handlinger eller aktiviteter. Vores lysende, skabende venlighed bliver ikke bare en del af vores tankeliv, men gennemstrømmer mere og mere vores følelsesliv og vores fysiske kropslighed og aktiviteter. Udviklingsrejsen er at vores inderste væren kommer til udtryk i vores gøren.

## V. JEG OG VI

Vores spirituelle essens er noget, som i den grad vedrører vores egen opvågning til mere klarhed, mere hjertelighed og mere original handlekraft. Undervejs i processen støder vi på store mængder af det modsatte i vores ydre naturs træghed, og det kan bearbejdes og transformeres til lys, hjertekraft og skabelse. Samtidig er vi en del af den større helhed, og vores væren og gøren fletter sig ind i sociale, kollektive og universelle lag vi påvirker. Spiritualiteten er derfor en drift hen imod det individuelle forbundethed med den større totalitet, samfund, kultur, planet.

## VI. PROCES OG TILSTAND

Vi er i fortsat udfoldelse, og der er lag på lag af afklaringer og bevidstgørelser, i takt med at vi lærer livets dans. Der er talrige udviklingsprocesser, faser vi gennemgår, hvor livets lovmæssigheder udspiller sig. Hver proces rummer læring. Stadier går forud for andre, og i processen er der større og større oplevelse af, at målet ikke er en fjern horisont, men at hvert eneste øjeblik er et mirakel og et mål i sig selv.

## VII. BALANCE

Spiritualitet er levende og naturlig balance, som en linedanser. Der påhviler os alle et stort ansvar for hverken at hoppe kritikløst ud i alarmerende påstande, eller at ryste på hovedet og nægte at der er noget at kritisere. Dette er en balance, som er tilstræbt i al sund spiritualitet

*Usund kritik* er fyldt med halve sandheder, tegn der tydes indforstået og utroværdige kilder

*Usund kritik* blander alt sammen i en stor bunke og skelner ikke mellem snot og kanel

*Usund kritik* er overbevist om at have retten på sin side og nærmest at være ufejlbarlig

*Sund kritik* er saglig og velbegrundet, med troværdige kilder, gode indicier og plads til tvivl og debat

*Sund kritik* er fra sag til sag, og ikke baseret på rygter, populisme, slagord og sammenblandinger.

*Sund kritik* er oprigtigt selvkritisk og erkender ikke at være ufejlbarlig

I alle livets forhold er der brug for rolige iagttagere, der ikke hopper med på nogen vogne, og som naturligvis heller ikke er ukritiske, men som ikke nærer fanatismens bål. Det er en meget vigtig, spirituel øvelse at kunne se på det lette og det svære, uden at miste det rolige, dybe fokus. Det er der mere brug for end nogensinde før.

## IV. Vi skal op af kaninhullet

I eventyret *Alice i Eventyrland* er det godt at tage turen ned i kaninhullet, for det er åbningen til en eventyrlig verden, som er værdifuld. I den konspiratoriske neo-spiritualitets forvrængede klima skal vi se at komme op af hullet hurtigst muligt! Der er ikke godt at være, for vi får tunnelsyn, labyrintkuller og konspirationsfeber. Vi skal op i den friske luft. Op i den virkelige verden igen, hvor vores værdier bygger på tillid og forbundethed, på ansvar for helheden og engagement for en grøn verden, vel at mærke uden at få øje på grønne reptiler! Det er her der er brug for os. Ikke så vi kan være *mod* verden, men derimod *med* verden – verden med alle dens udfordringer, dybe kompleksitet og ufuldkommenheder. Der er meget at kæmpe for, og kampen er en fredelig affære. Det stiller krav om en rolig grundfæstethed, der hele tiden er bevidst om vores dybe forbundethed med verden.

### Det sårbare demokrati

Vi har kæmpet i mange århundreder for at udvikle den styreform vi kalder demokrati. Konspirationstænkningen eroderer dette fundament, fordi der skabes en urimeligt stor mistillid til myndigheder og nyhedsmedier. De konspirationsramte har meget travlt med at fastholde, at de kæmper for frihed og imod slaveri. Men i selve denne indsats undergraves den tiltro til demokratiet, som er limen, der holder vores verden sammen. Ingen demokratier er perfekte, og vi har givetvis taget denne dyrebare og værdsættende styreform alt for meget for givet. Der er brug for at genskabe troen på den styreform, som har givet os vores frihed. Det gøres ikke ved at forvirre folk så meget, at de ikke aner hvad de skal tro på. Mange konspirationsramte betvivler helt grundlæggende institutioner og samfundets styreform og nyhedsformidling. Intet af det er optimalt, men det er vigtigt at vi ikke melder os ud af samfundet. Der er brug for at vi melder os ind!

### Grundtilliden til verden og andre

Der er måske ikke noget vigtigere, end en helt grundlæggende tillid eller tiltro til verden. De konspirationsramte er med deres frygt og dybe mistillid i færd med at undergrave en sund deltagelse i verden og en tro på vores medmennesker. Der er dybt blandede motiver i spil i vores verden, men dæmonisering og grøftegravning, som skabes med den frygt og det voksende had, som trives i konspirationsmiljøer, kan aldrig være løsningen. Mistillid skaber kløfter. Mistillid er en gift, som adskiller og fører til at vi opfatter vores opponenter som objekter og ikke unikke individer, trods meningsforskelle. Der er brug for dialog og brobygning i verden, og det fremmes på ingen måde ved at så mistænkeliggørelse og slet ikke ved at dæmonisere andre ud fra rygter eller halve sandheder. Vi har brug for en grundtillid, både til at verden vil os det godt, og at andre mennesker er vores medmennesker, ikke modmennesker!

### Corona som hjælper

Måske er Corona-krisen en hånds-rækning, en chance og en hjælp til at vi kan komme tilbage på sporet. Måske er Corona-krisen en enestående hjælper, der kan minde os om det enkle, det vigtige og det nødvendige. Det mærkede jeg tydeligt i de første måneder i 2020, hvor naturen blev langt mere nærværende, fordi vi blev mere stille. Det er siden blevet overdøvet af megen støj og uro, men vi kan til enhver tid benytte Corona-krisen til at mærke verden dybere, opleve vores sårbarhed i det planetariske økosystem, og samle kræfter til at tage modige og visionære skridt for at sikre grønne værdier, bæredygtighed og klimaaktion, der vil omforme vores verdenscivilisation og kulturer til noget helt andet. Det er der dybt brug for, hvis vi fortsat skal være en del af den planetariske virkelighed. Corona betyder 'krone'. Måske kan vi åbne vores indre krone for livets vinde, og mærke hvad der er helt essentielt i menneskelivet, mens vi bringer virussen under kontrol og sætter en ny

kurs, belært af al den smerte, som vi har mærket i vores sårbarhed, og gennem dem vi har mistet undervejs. Vi er ikke planetens herskere. Vi er én art blandt utallige andre, og vi skal finde og med besindelse indtage vores plads på helt nye måder. Det er vores chance, vores mulighed og vores enestående opgave.

**Søren Hauge**

[www.sorenhauge.com](http://www.sorenhauge.com)

Kyndeløse, 20. januar 2021

På Præsident Bidens og Vicepræsident Harris indsættelsesdag i USA.

## SUPPLERENDE ARTIKLER

Her følger et par eksempler på læsning, der kan uddybe ovenstående og vise, at der er en gryende forståelse i verden, som på mange måder samstemmer med mine ord, eller nuancerer og uddyber noget af det, som jeg har haft på hjerte.

**Elephant Journal: How COVID exposed New Age Narcissism**

[https://www.elephantjournal.com/2020/12/how-covid-exposed-the-narcissism-of-the-new-age-community/?fbclid=IwAROS\\_a3yqZ6Kte4huvRkMjclSkgYx0bYrCmi0mdfPj\\_OIC3AxKL53uRN3OI](https://www.elephantjournal.com/2020/12/how-covid-exposed-the-narcissism-of-the-new-age-community/?fbclid=IwAROS_a3yqZ6Kte4huvRkMjclSkgYx0bYrCmi0mdfPj_OIC3AxKL53uRN3OI)

**Rachel E. Greenspan & Gabby Landsverk: How QAnon infiltrated the yoga world**

<https://www.insider.com/qanon-conspiracy-theory-yoga-influencer-took-over-world-2020-11>

**Ej Dickson: Wellness Influencers Are Calling Out QAnon Conspiracy Theorists for Spreading Lies**

[https://www.rollingstone.com/culture/culture-news/qanon-wellness-influencers-seane-corn-yoga-1059856/amp/?fbclid=IwAR2KDck4fwwHSoJ6YVF\\_HR2ZcdIUhOolm\\_ScgApSYvsIFQWCGldQzVHo6tE](https://www.rollingstone.com/culture/culture-news/qanon-wellness-influencers-seane-corn-yoga-1059856/amp/?fbclid=IwAR2KDck4fwwHSoJ6YVF_HR2ZcdIUhOolm_ScgApSYvsIFQWCGldQzVHo6tE)

**Sarah Norrad: Spiritual Gaslighting: the Unhealthy, Inauthentic practice of “High-Vibe” Culture**

<https://www.elephantjournal.com/2019/11/spiritual-gaslighting-the-unhealthy-inauthentic-practice-sarah-norrad/>

**Siw Ellen Jakobsen: Nå vet forskerne mer om hvem som tror på konspirasjons-teorier**

[https://forskning.no/psykologi/na-vet-forskerne-mer-om-hvem-som-tror-pa-konspirasjonsteorier/1798218?fbclid=IwAR25Uyq-hARVh\\_0lulninFOGJ64kL4tDj6R5VKUZrA-o\\_WdFaZtL3aipTkg](https://forskning.no/psykologi/na-vet-forskerne-mer-om-hvem-som-tror-pa-konspirasjonsteorier/1798218?fbclid=IwAR25Uyq-hARVh_0lulninFOGJ64kL4tDj6R5VKUZrA-o_WdFaZtL3aipTkg)

**Martin Winiecki: 6 Reasons so Many Spiritual People Have Been Fooled by Qanon**

<https://www.filmsforaction.org/articles/6-reasons-so-many-spiritual-people-have-been-fooled-by-qanon/>

**Charles Eisenstein: The Conspiracy Myth**

<https://charleseisenstein.org/essays/the-conspiracy-myth/>

**Torben Sangild og Nikola Gøttsche: Én anonym internetbruger blev til en verdensomspændende konspirationsfabrik. Forstå bevægelsen, der er nået til Danmark.**

[https://www.zetland.dk/historie/s8yvlV61-mekdv3DL-5b840?fbclid=IwAR1bJWiPB5W68Ot-zVWIC\\_4UKOeBwetXjRQp7mryRQ1mjHWhKhxF9Y2PJ\\_0](https://www.zetland.dk/historie/s8yvlV61-mekdv3DL-5b840?fbclid=IwAR1bJWiPB5W68Ot-zVWIC_4UKOeBwetXjRQp7mryRQ1mjHWhKhxF9Y2PJ_0)

**Amalie Keren Maarbjerg: Om spiritualitet og konspirationstænkning**

<https://pov.international/spiritualitet-og-konspirationstaenkning/>

**Travis M. Andrews: He’s a former QAnon believer. He doesn’t want to tell his story, but thinks it might help.**

<https://www.washingtonpost.com/technology/2020/10/24/qanon-believer-conspiracy-theory/>

**Søren Hauge: Konspirationsteorier – jeg gav dem en chance i ly af coronaepidemien**

<https://pov.international/konspirationsteorier-coronakrise-chancen/>



## SUPPLERENDE VIDEOER

Og her er lidt supplerende videoer til videre eftertanke:

**Interview med Charles Eisenstein – The Conspiracy "Myth"**

<https://rebelwisdom.co.uk/films/12-film-content/sensemaking-series/647-the-conspiracy-myth-charles-eisenstein>

**Sadhguru: 3 symptoms of an ill mind**

<https://www.facebook.com/watch/?v=724616364921278>

**Jiddu Krishnamurti: The Computer is taking over**

<https://www.youtube.com/watch?v=Kut5KAI3UbY>